

Cirkulärnr: 1998:84
Diariernr: 1998/1537
P-cirknr: Personalpolitik: 1998-2:28
Nyckelord: Lärare, verksamhetsövergång
Handläggare: Lena Emanuelsson
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1998-06-15
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Skolfrågor
Rubrik: Huvudmannaskapsförändring avseende gymnasieprogrammen naturbruk och omvårdnad

Personalpolitik: 1998-2:28

Nyckelord: Lärare, verksamhets-
övergång

Förhandlingssektionen
Lena Emanuelsson

1998-06-15

Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Skolfrågor

Huvudmannaskapsförändring avseende gymnasieprogrammen naturbruk och omvårdnad

För att ge kommunerna ett fullt ekonomiskt ansvar för gymnasieutbildningen föreslår regeringen i proposition 1996/97:110 att en skatteväxling ska ske före utgången av 1998 mellan landsting och kommuner vad avser gymnasieprogrammen naturbruk och omvårdnad. Detta kommer i många fall även leda till en huvudmannaskapsförändring för de aktuella gymnasieprogrammen. Frågor rörande skatteväxlingen berörs inte i detta cirkulär. Frågor kring detta hänvisas till finanssektionen.

Begreppet verksamhetsövergång

I de fall en huvudmannaskapsförändring ska ske från landsting till kommun/kommunalförbund för de aktuella gymnasieprogrammen måste en bedömning göras om det är fråga om en verksamhetsövergång enligt reglerna i 6b § LAS. Utifrån den information vi så här långt har om de aktuella huvudmannaskapsförändringarna gör vi bedömningen att det i flertalet av dessa fall är fråga om en verksamhetsövergång där reglerna i 6b § LAS blir tillämpliga.

Överföring av personal

Vid en verksamhetsövergång enligt 6b § LAS övergår anställningsavtalen för samtliga anställda som har sin organisatoriska tillhörighet på skolan automatiskt till den nye huvudmannen, dvs kommunen/kommunalförbundet. En arbetstagare har möjlighet att motsätta sig att anställningsförhållandet övergår till kommunen/kommunalförbundet. Dessa arbetstagare blir då kvar hos landstinget. Besked om detta bör, av landstinget, avkrävas de anställda i ett

så tidigt skede som möjligt. Den personal som inte väljer att kvarstå i anställning hos landstinget övergår till kommunen/kommunalförbundet det datum då den nye huvudmannen tillträder verksamheten.

När det gäller personal som är placerad på annan plats än skolan, t ex centralt placerade administratörer, följer inte anställningsavtalet i alla situationer automatiskt med till den nye huvudmannen även om personalen i stor utsträckning arbetar för skolan.

Kollektivavtal

Enligt 28 § MBL ska ett kollektivavtal som binder överlåtaren även vara bindande för den som förvärvar verksamheten. Detta gäller inte om den nye huvudmannen är bunden av kollektivavtal som kan tillämpas på de arbetstagare som går över till den nye huvudmannen.

För landsting och kommuner gäller sedan 1995-04-01 olika kollektivavtal på lärarsidan. Eftersom ÖLA 2000 kan tillämpas även på de lärare som kommer över från landstingen gäller detta kollektivavtal från första dagen. Observera att detta gäller för de kommuner/kommunalförbund som är bundna av ÖLA 2000. De eventuellt nya kommunalförbund som kan komma att bildas måste alltså se till att vara bundna av ÖLA 2000 vid övergången. I annat fall kommer landstingssektorns kollektivavtal att bli gällande fullt ut.

Anställningsvillkor

Anställningsvillkor som följer av överlåtarens kollektivavtal är förvärvaren skyldig att tillämpa på samma villkor som gällde för överlåtaren. Denna skyldighet gäller under högst ett år från övergången om inte kollektivavtalets giltighet löper ut innan dess, eller om ett nytt kollektivavtal börjar gälla för de övertagna arbetstagarna. Med "ett nytt kollektivavtal" avses kollektivavtal som tillkommit efter övergångsförhandlingar, s k infasningsförhandlingar, mellan kommunen/kommunalförbundet och arbetstagarorganisationerna.

Lärare som arbetar hos landstingen följer en specialbestämmelse träffad enbart för landstingssektorn, BOL 96 nr 07 b. Specialbestämmelsen innehåller bestämmelser som skiljer sig från bestämmelserna i bilaga M till ÖLA 2000. Detta innebär att ställning måste tas till vilka anställningsvillkor som ska gälla för de lärare som går över till kommunen/kommunalförbundet. Om ingen åtgärd vidtas kommer anställningsvillkoren enligt specialbestämmelsen att gälla under maximalt ett år från övertagandet. Vår uppfattning är att det är lämpligt att vid övergångsförhandlingen träffa överenskommelse om att anställningsvillkoren enligt bilaga M ska gälla från och med första anställningsdagen hos kommunen/kommunalförbundet.

Av de frågor vi har fått framgår att vissa kommuner överväger att låta LAS 6b § ha sin gång och inte föra över lärarna på bilaga M vid övergångstidpunkten. Frågorna rör också om det är möjligt att låta lärarna behålla de anställningsvillkor som följer av specialbestämmelsen även efter högst ett år. Det är värt att poängtera att specialbestämmelsen i sig inte förs över till kommunen, utan det som sker är att de anställningsvillkor som flyter in i det

enskilda anställningsavtalet får verka under maximalt ett år. Detta innebär att efter högst ett år slår anställningsvillkoren enligt bilaga M i ÖLA 2000 igenom och lärarna får alltså årsarbetstid och ferielön. Det är dock möjligt att teckna lokalt kollektivavtal om annat med lokal arbetstagarorganisation enligt punkt 2 i bilaga M. Arbetsgivaren kan också träffa avtal om annat med enskild arbetstagarorganisation enligt punkt 3 samma bilaga.

Lön vid överföring till Bilaga M

I samband med att Västerbottens gymnasielärare fördes över till kommunerna tillkom i ÖLA 2000, bilaga 3, II, Övergångsbestämmelser, punkt 2 (se även redogörelsetexten). Punkten innebär att de lärare som då fördes över till bilaga M behöll den med uppehållslönefaktor reducerade lönen vilken omvandlades till fast kontant lön. Den som i landstinget hade en lön på exempelvis 20 000 kr/mån och uppehållslönefaktor 0,92 fick alltså vid övergången till det nya ferielönesystemet, som tillämpas i kommunen, sin lön omräknad till 18 400 kr/mån.

Frågan om hur detta ska hanteras nu var föremål för förhandlingsframställan i samband med de centrala översättningsförhandlingarna – CÖA 98. Någon överenskommelse kom då inte till stånd eftersom samverkansrådet inte accepterade förbundets förslag till lösning. Vår uppfattning är att det förfaringsätt som tillämpades vid Västerbottens huvudmannaskapsförändring kan vara vägledande, men inte att det är möjligt att hävda rättsligt. Kommunen bör därför ha beredskap för att frågan kan komma upp vid den lokala förhandlingen.

Övrigt

För att huvudmannaskapsförändringen ska förflyta så smidigt som möjligt är det av stor betydelse att partskontakter så snart som möjligt kommer igång mellan kommunen och berörda arbetstagarorganisationer.

Lärarnas Riksförbund har till Kommunförbundet meddelat att man lokalt kommer att företräda även de lärare som är organiserade i Agrifack. Om detta blir aktuellt bör kommunen ställa krav på att Agrifack skriftligt meddelar kommunen att man önskar företrädas av LR.

Mer om verksamhetsövergångar finns att läsa i Kommunförbundets cirkulär 1995:5.

Upplysningar om detta cirkulär lämnas av Lena Emanuelsson och Håkan Söderberg.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Lena Emanuelsson